

BESLUT

2019-12-20

Dnr: 19/02515 och
18**SAKEN**

Sommarlov, SVT Barn, 2019-08-02, kl. 09.00, inslag med framträdande av musikartist; fråga om opartiskhet och mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kravet på opartiskhet eller bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

INSLAGET

Inslaget bestod av ett musikframträdande med en artist. Artisten framförde låten ”Shunon” samtidigt som hon gick runt i publiken. Låttexten löd enligt följande.

Den här shunon han är fin, han är fin han är min, yeah. Men han lever dubbelliv och han skiter om han får sitta inne. Det finns ingen annan shuno som kan vara som han, som han. Om du kommer i min väg ska jag visa vad jag kan, jag kan.

Ey, vi klickade so bra first time. Fortfarande samma för du är den där shunon. Den där shunon inga hemligheter döljs från. Den där shunon jag kan göra rån för. Du är crazy, let's get lazy. Du får mig att tänka god damn baby. Ta mig till Puerto Rico, dit ska vi bara vi två. Den här shunon han är fin, han är fin, han är min, yeah. Men han lever dubbelliv och han skiter i om han får sitta inne. Det finns ingen annan shuno som kan vara som han, som han. Om du kommer i min väg ska jag visa vad jag kan, jag kan.

Den här shunon han är fin, han är fin, han är min, yeah. Men han lever dubbelliv och han skiter i om han får sitta inne. Denna shuno han är fin, han är fin, han är min, yeah. Han är min fantasi, hämtar mig i limousin för han har stil, yeah. Jag tänker tillbaka på vår first night. Du slängde stenar på mitt fönster, all fine. Jag kan ge dig vad som helst du är så fin, nu kallar jag han baby och han mig för queen. Jag dog för han, nu han är min. Först var jag tom, men nu är världen min. Vilken chico han är muy bonito. Det ska alltid bara vara vi två. Den här shunon han är fin, han är fin, han är min, yeah. Men han lever dubbelliv och han skiter om han får sitta inne. Det finns ingen annan shuno som kan vara som han, som han. Om du kommer i min väg ska jag visa vad jag kan, jag kan.

Han är ingen wannabe, när aina frågar alibi. Plockas in för varje skit, än idag så går han fri. Han lever livets anarki, kör stadig bil och är skattefri. Denna mannen han payar cash, för han har ett fett stash. En äkta hermano. Denna shuno han är fin, han är fin, han är min, yeah. Men han lever dubbelliv och han skiter i om han får sitta inne.

Det finns ingen annan shuno som kan vara som han, som han. Om du kommer i min väg ska jag visa vad jag kan, jag kan. För blickarna du ger mig får mig tänka grejer. Men den där shunon han är loco, han får mig göra grejer. Baby på gud det är bara dig jag väljer, yeah. En äkta hermano.

Efter framträdandet följde ett samtal mellan programledaren och artisten. Artisten fick bland annat frågan om vad ordet ”shunon” betyder, varpå hon svarade att det betyder kille. Programledaren sa då att låten handlar om en kille helt enkelt. Senare i programmet framförde artisten ytterligare en låt och programledaren och artisten deltog i en tävling.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anser i huvudsak att det var olämpligt att låten ”Shunon” framfördes i ett barnprogram. Ett stort antal anmälare anför att låttexten innehöll hyllande av eller uppmaningar till brott eller annat olämpligt beteende. Några anmälare har anført att originaltexten till den framförda låten handlar om att använda kokain. Att raden om kokain togs bort räckte inte eftersom den inte ersattes med något bättre, dessutom lyftes ändå artisten och hennes budskap. Den enda version som finns tillgänglig att lyssna på utanför programmet är den ocensurerade versionen.

Några anmälare anser att inslaget stred mot kravet på opartiskhet. De anför att programledaren tog ställning till förmån för artisten och hennes budskap samt att inslaget var ensidigt. Det gjordes inga problematiseringar av innehållet i låttexten. Programledaren skulle ha visat Sveriges Television AB:s (SVT) inställning i frågan och tagit avstånd från budskapen som framfördes. SVT har en skyldighet att ta avstånd från antidemokratiska uttalanden. Små barn kunde se artisten som företrädare för programföretaget.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och med bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft och anför sammanfattningsvis följande.

SVT har sänt ett särskilt morgonprogram för sommarlovslediga skolbarn sedan 1978. Programmet heter sedan år 2010 *Sommarlov* och har närmare 70 avsnitt per säsong. Huvudtemat för årets säsong var hjärnans mysterier, år 2018 var temat demokrati och året innan dess natur och miljö. *Sommarlov* är en viktig del av SVT:s utbud för skolbarn och ska bidra till uppdraget att förmedla fakta samt

kulturella och konstnärliga upplevelse för barn. Programformen, som blandar pedagogiska inslag med underhållning, är väletablerad hos publiken.

Artistintervjuer och scenframträdanden har alltid varit ett återkommande inslag i *Sommarlov*, liksom i de allra flesta av programmets föregångare. Under år 2019 besöktes *Sommarlov* av artisterna Sigrid Bernson, Bishara, Malou Prytz, Arvingarna, Hasse Andersson, Theoz, Mohombi, Suzi P och Skräckkabinettet. Urvalet byggde på redaktionens kunskap om barnpublikens breda och aktuella musiksmak. Låtarna som framfördes var, liksom tidigare år, ofta populära hos en bred publik och sällan skrivna direkt för barn. Redaktionen var mån om att ha en bredd av artister, musikstilar och konstnärliga uttryck. Suzi P var en önskad hiphopartist. Musikstilen hiphop har sitt ursprung i en subkultur som uppstod på 70-talet i New York och genren var, liksom många andra moderna musikstilar, från början smal och kontroversiell. Idag är hiphop en bred och etablerad genre, minst lika stor som pop. Suzi P slog igenom under våren 2019 – i april var hon till exempel veckans artist i Sveriges Radio P3:s *Din gata* – och ”Shunon” var hennes första singel. Det finns två versioner av låten ”Shunon”. Skillnaden ligger i textraden ”men han sniffar kokain” som i versionen som framfördes i *Sommarlov* istället lyder ”men han lever dubbelliv”. Den andra versionen var aldrig aktuell i sammanhanget, med tanke på programmets målgrupp samt praxis om varsamhet vid spegling av bruk av exempelvis narkotika. Det är inte ett unikt förfarande, när exempelvis Sigrid Bernson besökte *Sommarlov* tidigare samma säsong sjöng hon textraden ”är kanske lite lätt men förstod” istället för ”är kanske lite full men förstod” i sin låt ”Skulle dö för dig”.

Låten ”Shunon” handlar om en olycklig kärlekshistoria: en tjej är kär i en kille trots att han lever ett dubbelliv. I texten beskrivs hur kraften i tjejens kärlek tar över förnuftet och att hon är beredd att gå långt för att bli älskad av den hon älskar. Ingenstans i låten ”Shunon” uppmanas tittaren att leva som vare sig ”jag” eller ”han” i texten. Några sådana uppmaningar har heller inte i övrigt uttrycks av artisten eller företrädare för SVT. Många anmälare har tolkat låttexten bokstavligt. Som exempel kan nämnas raderna ”den där shunon jag kan göra rån för”, ”jag dog för han” och ”han får mig göra grejer”. SVT menar att uttrycken är jämförbara med fraser som ”jag gör vad som helst för dig” eller ”jag skulle dö för dig” – två symboliska uttryck för stark kärlek som länge har varit vanligt förekommande inom populärmusik: ”I would die 4 U” med Prince från år 1984, ”(Everything I do) I do it for you” med Bryan Adams från år 1991, ”Dör för dig” med Danny Saucedo från år 2015 och ”Skulle dö för dig” med Sigrid Bernson från år 2019, för att nämna ett axplock. Låten ”Shunon” är, liksom andra musikaliska verk, ett konstnärligt uttryck. Ett flertal anmälare har reagerat på ordvalet ”aina” och att detta är ett uttryck för att håna polisen. SVT menar att det är en misstolkning. Det stämmer visserligen att slangordet från början var en nedsättande benämning för polisen, men under 2000-talet har en attityd-förändring skett. I boken ”Förortsslang”, som artisten Dogge Duggelito släppte

redan år 2004, översätts ”aina” med neutrala ”polis”. Även inom polismyndigheten har olika initiativ tagits för att bidra till förändringen. Nämnas kan också att Suzi P själv, i anslutning till det aktuella avsnittet av *Sommarlov*, har berättat att hon som liten drömde om att bli antingen artist eller just polis.

SVT förstår att inslaget där artisten Suzi P framförde låten ”Shunon” stack ut i sammanhanget och håller med anmälarna om att låtvalet inte var optimalt för *Sommarlov*. Men det var inte ett förhärlikande av eller en uppmaning till kriminalitet. Inslaget var inte heller ett ställningstagande i en kontroversiell fråga.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att programföretaget måste visa varsamhet när det gäller program eller inslag som kan uppfattas uppmana till brott eller annat särskilt hänsynslöst beteende eller som innebär ett förhärlikande av brott och brottslingar.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att det ska råda en vidsträckt yttrandefrihet i televisionen. Av nämndens praxis följer att varje uttalande eller annat inslag som kan uppfattas som stötande inte strider mot sändningstillståndet. Även om sångtexten framfördes i ett barnprogram anser nämnden att den inte var av sådan karaktär att den passerade gränsen för vad som kan accepteras. Framförandet av den aktuella låten innebar inte en uppmaning till eller förhärlikande av brott. SVT tog inte heller ställning i en kontroversiell fråga genom att sända framträdandet. Inslaget strider därför inte mot kravet på opartiskhet eller mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft. Vad anmälarna i övrigt anför innebär enligt nämndens mening inte heller någon överträdelse av bestämmelserna i SVT:s sändningstillstånd.

Kravet på opartiskhet och bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft gäller inte för Youtube eller Vevo. Anmälarnas kritik i dessa delar lämnas därför utan åtgärd. En anonym anmälan har kommit in mot programmet. Nämnden tar inte upp anonyma anmälningar för prövning. Ärendet skrivs därför av i den delen.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt och Kristina Åberg efter föredragning av Tamara Mivelli.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Tamara Mivelli

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.